

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2015. szeptember 16.*

„Tagállami kötelezettségszegés — 883/2004/EK rendelet — 7. cikk — Öregségi ellátás — Karácsonyi nyugdíj-kiegészítés — Lakóhelyre vonatkozó feltétel”

A C-361/13. sz. ügyben,

az EUMSZ 258. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt a Bírósághoz 2013. június 26-án

az **Európai Bizottság** (képviselik: A. Tokár, D. Martin és F. Schatz, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

a **Szlovák Köztársaság** (képviseli: B. Ricziová, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Tizzano tanácselnök, S. Rodin, A. Borg Barthet, E. Levits (előadó) és M. Berger bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Keresetével az Európai Bizottság annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés egyes nyugellátásra jogosultak részére történő nyújtásáról, valamint egyes törvények módosításáról és kiegészítéséről szóló, legutóbb módosított 592/2006. sz. törvényben (a továbbiakban: 592/2006. sz. törvény) szabályozott karácsonyi nyugdíj-kiegészítés nyújtásának a Szlovák Köztársaságtól eltérő más tagállamban lakóhellyel rendelkező jogosultak számára történő

* Az eljárás nyelve: szlovák.

megtagadásával a Szlovák Köztársaság nem teljesítette az EUMSZ 45. és EUMSZ 48. cikkéből, valamint a 2009. szeptember 16-i 988/2009/EK rendelettel (HL L 284., 43. o.) módosított, a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 166., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 72. o.; a továbbiakban: 883/2004 rendelet) 7. cikkéből eredő kötelezettségeit.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 2 A 883/2004 rendelet (16) preambulumbekzdése az alábbiakat mondja ki:

„A Közösségen belül elvileg nem indokolt, hogy a szociális biztonsági jogokat az érintett személy lakóhelyétől tegyék függővé; ugyanakkor bizonyos esetekben – főként az érintett személy gazdasági és szociális környezetéhez kapcsolódó különleges ellátások tekintetében – figyelembe vehető a lakóhely.”

- 3 E rendelet (37) preambulumbekzdése így fogalmaz:

„Mint azt a Bíróság már többször is kijelentette, [helyesen: A Bíróság állandó ítélezési gyakorlata értelmében] azok a rendelkezések, amelyek a szociális biztonsági ellátások exportálhatóságának elvétől eltérnek, szigorúan értelmezendők. Ez azt jelenti, hogy csak azokra az ellátásokra alkalmazhatók, amelyek teljesítik a meghatározott feltételeket. Ebből következik, hogy e rendelet III. címének 9. fejezete csak azokra az ellátásokra alkalmazható, amelyek egyszerre különleges és nem járulékalapú ellátások, és a rendelet X. mellékletében szerepelnek.”

- 4 A 883/2004 rendelet 1. cikkének w) pontja az alábbiak szerint rendelkezik:

„E rendelet alkalmazásában:

[...]

w) »nyugdíj«: nemcsak a nyugdíjakat foglalja magában, de azokat az átalányösszegű ellátásokat is, amelyek azokat helyettesíthetik, valamint a járulékok visszatérítésének formájában történt kifizetéseket, illetve a III. cím rendelkezéseire is figyelemmel az értékállóságot biztosító növekményeket vagy kiegészítő támogatásokat.”

- 5 Az említett rendeletnek „A rendelet alkalmazási köre” címet viselő 3. cikke az alábbiakat mondja ki:

„(1) Ezt a rendeletet a következő szociális biztonsági ágakra vonatkozó valamennyi jogszabályra kell alkalmazni:

[...]

d) öregségi ellátások;

[...]

(2) A XI. melléklet eltérő rendelkezései hiányában, ezt a rendeletet az általános és különleges, járulékalapú vagy nem járulékalapú szociális biztonsági rendszerekre, valamint a munkáltató vagy hajótulajdonos kötelezettségeihez kapcsolódó rendszerekre kell alkalmazni.

(3) Ezt a rendeletet ugyancsak alkalmazni kell a 70. cikk alá tartozó különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátásokra.

[...]

(5) Ez a rendelet nem alkalmazandó:

a) a szociális és egészségügyi támogatásokra; [...]

[...]”

6 A 883/2004 rendelet „Mentesség a lakóhelyre vonatkozó szabályok alól” címet viselő 7. cikke értelmében:

„E rendelet eltérő rendelkezéseinek hiányában az egy vagy több tagállam jogszabályai vagy e rendelet értelmében fizetendő pénzbeli ellátások nem csökkenthetők, nem módosíthatók, nem függeszthetők fel, nem vonhatók vissza vagy foglalhatók le azzal az indoklással, hogy a jogosult vagy családtagjai nem az ellátások nyújtásáért felelős intézmény helye szerinti tagállamban rendelkeznek lakóhellyel.”

A szlovák jog

7 Az 592/2006. sz. törvény 1. cikke az alábbiakat írja elő:

„(1) Amennyiben a jelen törvény másképp nem rendelkezik, a külön jogszabály alapján öregségi nyugdíjra, előrehozott öregségi nyugdíjra, rokkantsági nyugdíjra, szociális nyugdíjra, özvegyi nyugdíjra vagy árvaellátásra jogosult személy, aki a tárgyév decemberében az említett nyugellátásban részesül és aki a Szlovák Köztársaság területén rendelkezik lakóhellyel, a Társadalombiztosítástól állami szociális juttatásként karácsonyi nyugdíj-kiegészítésben részesül, amennyiben a tárgyév decemberében folyósított nyugdíj összege nem haladja meg a Szlovák Köztársaságban alkalmazott, a Statisztikai Hivatal által a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés folyósításának évét megelőző naptári évre vonatkozóan közzétett havi átlagbér 60%-át.

(2) A külön jogszabály alapján a fegyveres erők állományába tartozók nyugdíjára, rokkantsági nyugdíjára, özvegyi nyugdíjára és árvaellátására jogosult személy, akinek nyugdíja eredetileg az 1998. április 30-ig hatályos általános társadalombiztosítási jogszabályok alapján nyújtott öregségi, rokkantsági, részleges rokkantsági, szolgálati idők után járó, valamint özvegyi nyugdíjnak vagy árvaellátásnak minősült, amely az 1998. május 1-jétől hatályos jogszabályok értelmében a fegyveres erők állományába tartozók biztosításának ellátásává vált, vagy amely a 2002. június 30-ig hatályos jogszabályok alapján ilyennek minősült, amely külön jogszabály értelmében a fegyveres erők állományába tartozók biztosításának ellátásává vált, továbbá az átminősített öregségi, rokkantsági, részleges rokkantsági, szolgálati idők után járó nyugdíjra jogosult személy halálát követően a fegyveres erők állományába tartozók biztosítása által átvett özvegyi nyugdíjra és árvaellátásra jogosult személy, aki a tárgyév decemberében az említett nyugellátásban részesült és aki a Szlovák Köztársaság területén rendelkezik lakóhellyel, a Belügyminisztérium Társadalombiztosítási Főosztályától, az Igazságügyminisztériumtól, a Hírszerző Szolgálatától, a Nemzetbiztonsági Hivataltól, a Közlekedési, Posta- és Hírközlési Minisztériumtól, a Pénzügyminisztériumtól és a Katonai Társadalombiztosítási Hivataltól (a továbbiakban: a hatóságok) állami szociális juttatásként karácsonyi nyugdíj-kiegészítésben részesül, amennyiben a tárgyév decemberében folyósított nyugdíj összege nem haladja meg az (1) bekezdés szerint meghatározott összeget.

[...]

5) Azon öregségi vagy rokkantsági nyugdíjra jogosult személyek számára, akik ezzel párhuzamosan szociális nyugdíjban részesülnek, az (1) bekezdés szerinti karácsonyi nyugdíj-kiegészítés csak egyszer jár, amennyiben a tárgyév decemberében folyósított öregségi és szociális nyugdíj vagy a rokkantsági és szociális nyugdíj együttes összege nem haladja meg az (1) bekezdés szerint meghatározott összeget. Az öregségi nyugdíjra, előrehozott öregségi nyugdíjra, rokkantsági nyugdíjra, szociális nyugdíjra, a fegyveres erők állományába tartozók nyugdíjára vagy rokkantsági nyugdíjára jogosult, (1)–(3) bekezdés szerinti személyek részére, akik ezzel párhuzamosan özvegyi nyugdíjban, árvaellátásban, a fegyveres erők állományába tartozók özvegyi nyugdíjában vagy árvaellátásában részesülnek, akkor jár karácsonyi nyugdíj-kiegészítés, ha a tárgyév decemberében folyósított nyugdíjak együttes összege nem haladja meg az (1) bekezdés szerint meghatározott összeget. Ha az (1)–(3) bekezdés szerinti nyugdíjra jogosult személyek a Társadalombiztosítástól és a hatóságoktól párhuzamosan részesülnek nyugellátásban, és amennyiben a tárgyév decemberében folyósított nyugdíjak együttes összege nem haladja meg az (1) bekezdés szerint meghatározott összeget, a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés a magasabb összegű nyugellátást növeli.

[...]

(8) A karácsonyi nyugdíj-kiegészítés összege

- a) 66,39 euró, ha a nyugellátás összege vagy a nyugellátások együttes összege alacsonyabb a nagykorú személy megélhetését biztosító, hatályos külön jogszabály szerinti minimális jövedelemnél, vagy megegyezik azzal [...],
- b) a mellékletben szereplő képlet alapján számítandó ki, ha a nyugellátás összege vagy a nyugellátások együttes összege meghaladja a nagykorú személy megélhetését biztosító, külön hatályos jogszabály szerinti minimális jövedelmet.”

8 Az 592/2006. sz. törvény mellékletében szereplő képlet előírja, hogy amennyiben a nyugellátás összege vagy a nyugellátások együttes összege meghaladja a nagykorú személy megélhetését biztosító minimális jövedelmet, a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés összege sávosan csökken.

A pert megelőző eljárás

- 9 A Bizottság, miután több szlovák nyugdíjas fordult hozzá panasszal és e tárgyban leveleket váltott a Szlovák Köztársasággal, 2012. február 28-án felszólító levelet küldött e tagállamnak, amelyben arra hivatkozott, hogy az 592/2006. sz. törvény által előírt karácsonyi nyugdíj-kiegészítést az 883/2004 rendelet szerinti „ellátásnak” kell tekinteni. Következésképpen e rendelet 7. cikke értelmében annak folyósítása nem függhet a jogosult lakóhelyétől.
- 10 A Szlovák Köztársaság a felszólító levélre a 2012. április 17-én kelt levelében válaszolt, melyben úgy érvelt, hogy a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés egyedi állami szociális juttatás, amely a 883/2004 rendelet 70. cikke szerinti különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátások jellemzőivel rendelkezik és – következésképpen – az ezen karácsonyi nyugdíj-kiegészítés nyújtását szabályozó jogszabályok sem a rendeletet, sem az EUMSZ 45. cikket és az EUMSZ 48. cikket nem sértik.
- 11 A Bizottság, mivel a Szlovák Köztársaság érvelését nem találta meggyőzőnek, 2012. november 22-án indokolással ellátott véleményt bocsátott ki, amelyben felszólította e tagállamot, hogy a kézhezvételétől számított két hónapon belül tegye meg a véleményben foglaltaknak való megfeleléshez szükséges intézkedéseket. A Bizottság e véleményben úgy érvelt, hogy a karácsonyi nyugdíj-kiegészítést a 883/2004 rendelet értelmében vett „öregségi ellátásnak”, nem pedig az említett rendelet 70. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátásnak” kell tekinteni, és így a Szlovák Köztársaságnak e nyugdíj-kiegészítést azon jogosultak számára is folyósítania kell, akik nem Szlovákia területén rendelkeznek lakóhellyel.

- 12 A Szlovák Köztársaság ezen indokolással ellátott véleményre a 2013. január 16-i levélben válaszolt, melyben arra hivatkozott, hogy a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés szociális támogatás, amely nem tartozik a 883/2004 rendelet hatálya alá.
- 13 A Bizottság nem találta meggyőzőnek a Szlovák Köztársaság érvelését és úgy határozott, hogy megindítja a jelen keresetet.

A keresetről

A kereset terjedelméről

A felek érvei

- 14 A Szlovák Köztársaság mind az ellenkérelmében, mind a viszontválaszában először is úgy érvel, hogy mivel a Bizottság keresete azon állításon alapul, amely szerint a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés a 883/2004 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „öregségi ellátás”, az nem vonatkozhat az említett nyugdíj-kiegészítés nyújtásának az olyan nyugellátások – Szlovákiában lakóhellyel nem rendelkező – jogosultjaitól való megtagadására, amely nyugellátások az életkor miatti jövedelemkiesés kockázatától eltérő olyan kockázatokat fednek le, mint a rokkantsági nyugdíj, az özvegyi nyugdíj, az árvaellátás vagy a szociális nyugdíj.
- 15 Következésképpen a Szlovák Köztársaság úgy véli, hogy a Bizottság keresetével kizárólag a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés nyújtásának a Szlovákiában lakóhellyel nem rendelkező, öregségi nyugdíjra, előrehozott öregségi nyugdíjra vagy a fegyveres erők állományába tartozók nyugdíjára jogosult személyek számára való nyújtásának megtagadását rója fel neki.
- 16 E tekintetben a Bizottság nem tesz észrevételt.
- 17 Másodszor a Szlovák Köztársaság úgy érvel, hogy a kereset elfogadhatatlan annyiban, amennyiben az az EUMSZ 45. és EUMSZ 48. cikk állítólagos megsértésére vonatkozik, mivel a keresetlevél az említett cikkek állítólagos megsértésével kapcsolatban nem tartalmaz a Bíróság eljárási szabályzata 120. cikke c) pontjának megfelelő indokolást.
- 18 E tekintetben a Bizottság viszontválaszában rámutat, hogy az EUMSZ 45. és EUMSZ 48. cikk, valamint a 883/2004 rendelet a jelen ügyben megfelelő, egységes jogi keretet képez, és a Szlovák Köztársaság azáltal, hogy a karácsonyi nyugdíj-kiegészítést nem folyósítja a területén kívüli lakóhellyel rendelkező jogosultak számára, a 883/2004 rendeletet, a szociális biztonsági ellátások exportálhatóságának az EUMSZ 48. cikkben kimondott elvét és a személyek Unión belüli szabad mozgáshoz való, az EUMSZ 45. cikkben rögzített jogát is egyaránt megsértette.

A Bíróság álláspontja

- 19 Elsőként hangsúlyozni kell, hogy a Bizottság azon állításából fakadó hatások értékelése érdekében, amely szerint – figyelemmel a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés jogosulti körére – a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés öregségi ellátás, a karácsonyi nyugdíj-kiegészítést a Bíróság által értelmezett 883/2004 rendelet és különösen annak 3. cikke (1) bekezdésének d) pontja szempontjából kell minősíteni.
- 20 Az ilyen értékelés érdemi kérdés és a kereset érdemi vizsgálta során kell rá sort keríteni.

- 21 Másodsorban emlékeztetni kell arra, hogy az eljárási szabályzat 120. cikkének c) pontjából és az e rendelkezéssel kapcsolatos ítélkezési gyakorlatból következik, hogy a keresetlevélnek meg kell jelölnie a jogvita tárgyát, a felhozott jogalapokat és érveket, valamint a jogalapok rövid ismertetését, illetve annak kellően egyértelműnek és pontosnak kell lennie ahhoz, hogy az alperes elő tudja készíteni védekezését, valamint a Bíróság gyakorolhassa felülvizsgálati jogkörét. Ebből következik, hogy a kereset alapjául szolgáló alapvető ténybeli és jogi elemeknek magából a keresetlevél szövegéből kell koherens és érthető módon kitűnniük, és a keresetlevélben a kérelmeket egyértelműen kell megfogalmazni, nehogy a Bíróság a határozatában túlterjeszkedjen a kereseti kérelmen, vagy pedig ne határozzon valamely kifogás tekintetében (lásd ebben az értelemben: Bizottság kontra Cseh Köztársaság ítélet, C-343/08, EU:C:2010:14, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; Bizottság kontra Spanyolország ítélet, C-360/11, EU:C:2013:17, 26. pont).
- 22 Márpedig meg kell állapítani, hogy noha a Bizottság keresetlevelében azt jelöli meg, hogy a 883/2004 rendelet 7. cikkét – amelynek a megsértését felrója a Szlovák Köztársaságnak – az EUMSZ 48. cikk fényében kell értelmezni, a keresetlevél nem tartalmaz megfelelő érveket az EUMSZ 45. és EUMSZ 48. cikk állítólagos megsértésével kapcsolatos kifogások alátámasztására.
- 23 Ilyen körülmények között az EUMSZ 45. és EUMSZ 48. cikk megsértésével kapcsolatos kifogásokat elfogadhatatlannak kell tekinteni, és a Bizottság keresetét kizárólag a 883/2004 rendelet 7. cikke szempontjából kell érdemben értékelni.

Az ügy érdeméről

A felek érvei

- 24 A Bizottság azt állítja, hogy a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés a 883/2004 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „öregségi ellátás”, és így a nem szlovákiai lakóhellyel rendelkező jogosultak részére is folyósítani kell. Szlovák Köztársaság, azáltal hogy előírja, hogy kizárólag az ezen tagállamban lakóhellyel rendelkező jogosultak részesülhetnek e nyugdíj-kiegészítésben, a Bizottság szerint sérti a 883/2004 rendelet 7. cikkét.
- 25 A Bizottság úgy érvel, hogy a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés a Bíróság ítélkezési gyakorlata által meghatározott két olyan feltételt is teljesít, amely alapján az adott ellátás a 883/2004 rendelet hatálya alá tartozó szociális biztonsági ellátásnak minősül.
- 26 Így először is a karácsonyi nyugdíj-kiegészítést a jogosultak részére jogilag meghatározott helyzetben a személyes szükségletének bármiféle egyedi és diszkrecionális mérlegelése nélkül nyújtják. A karácsonyi nyugdíj-kiegészítést ugyanis minden olyan személy részére jár, aki megfelel a nemzeti szabályozásban előírt feltételeknek, azaz a törvényben előírt nyugellátásfajtákra jogosult és a tárgyév december hóban nyugdíj jogcímén a szlovákiai havi átlagbér 60%-át meg nem haladó jövedelemben részesül. E feltételek általános és kötelező jellegűek és a szlovák hatóságok számára sem az egyéni bánásmódot, sem a diszkrecionális mérlegelést nem teszik lehetővé.
- 27 Másodszor a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés a Bizottság szerint a 883/2004 rendelet 3. cikkének (1) bekezdése szerinti kockázati kategóriákhoz kapcsolódik. Konkrétan e rendelet 3. cikke (1) bekezdésének d) pontja jelöli meg az öregségi ellátásokat a 883/2004 rendelet tárgyi hatálya alá tartozó ellátásokként. Ez az 592/2006. sz. törvény hatályához illeszkedik, amely törvény előírja, hogy a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés az öregségi nyugdíjra vagy előrehozott öregségi nyugdíjra, a rokkantsági nyugdíjra, az özvegyi nyugdíjra vagy árvaellátásra, illetve még a szociális nyugdíjra jogosultak részére nyújtandó.

- 28 Ezenkívül az a körülmény, hogy a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés mint olyan nem teszi lehetővé a jogosult alapvető szükségleteinek fedezését, nem akadályozza meg azt, hogy „öregségi ellátásnak” lehessen minősíteni, mivel az a nyugdíjasok jövedelmének 883/2004 rendelet 1. cikkének w) pontja értelmében vett „növekményeként” jelentkezik.
- 29 A karácsonyi nyugdíj-kiegészítés célja a Bizottság szerint a jogosultak jövedelmének növelése, amely megerősíti annak a 883/2004 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének d) pontja szerinti öregségi ellátások, valamint különösen e rendelt 7. cikkében szabályozott ellátások közé sorolását.
- 30 E tekintetben közömbös, hogy a karácsonyi nyugdíj-kiegészítést nem ugyanolyan módon finanszírozzák, mint magát a nyugellátást, mivel az ilyen követelmény ellentétes lenne a 883/2004 rendelet 3. cikkének (2) bekezdésével, jelentősen gyengítené az említett rendelet hatékony érvényesülését és a Noteboom-ítéletből (C-101/04, EU:C:2005:51, 27. pont) sem lenne levezethető, mivel az „ezenfelül” kifejezésnek az érintett ellátások megfelelő finanszírozásának jellemzésére való használta azt mutatja, hogy e körülmény nem volt elengedhetetlen a Bíróság érveléséhez.
- 31 Az a körülmény, hogy a Noteboom-ítélet (C-101/04, EU:C:2005:51) alapjául szolgáló ügyben az összes nyugdíjra jogosult számára folyósított, nem járulékalapú ellátásról volt szó, nem csökkenti az említett ítélet jelen ügyre vonatkozó relevanciáját. Az, hogy a karácsonyi nyugdíj-kiegészítést kizárólag a nyugellátásra jogosultak bizonyos köre számára folyósítják, csak akkor bír jelentőséggel, ha az említett körhöz való tartozás egyéni és diszkrecionális mérlegeléstől függne, ami nem áll fenn, mivel a nyugdíj-kiegészítést minden olyan személy számára folyósítják, aki megfelel a törvényben rögzített feltételeknek.
- 32 A karácsonyi nyugdíj-kiegészítésre mint öregségi ellátásra ennél fogva szerinte a 883/2004 rendelet 7. cikke vonatkozik. Ezen – az EUMSZ 48. cikk fényében értelmezendő – cikk előírja a tagállamok számára, hogy ügyeljenek arra, hogy az e rendelet hatálya alá tartozó ellátások egyáltalán ne lehessen „csökkent[eni], módosít[ani], [felfüggeszteni], [visszavonni] vagy [le]foglal[ni] azzal az indoklással, hogy a jogosult vagy családtagjai nem az ellátások nyújtásáért felelős intézmény helye szerinti tagállamban rendelkeznek lakóhellyel”. Az említett cikkből kitűnik, hogy az ezen szabály alóli kivételeket magának az említett rendeletnek kell előírnia. A Szlovák Köztársaság tehát nem tagadhatja meg a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés folyósítását a Szlovákia területén kívüli lakóhellyel rendelkező személyektől, mivel sem a 883/2004 rendelet, sem az uniós jog egyetlen egyéb rendelkezése nem adja meg neki erre a lehetőséget.
- 33 Végül a Bizottság arra hivatkozik, hogy a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés nem minősül a 883/2004 rendelet 70. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátásnak”, mivel e rendelet 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „ellátásról” van szó.
- 34 A Szlovák Köztársaság szintén azt állítja, mint a Bizottság, hogy a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés nem a 883/2004 rendelet 3. cikkének (3) bekezdése és 70. cikke értelmében vett „különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátás”.
- 35 Mindenesetre e tagállam szerint – ellentétben azzal, amit a Bizottság képvisel – a karácsonyi nyugdíj-kiegészítésre nem vonatkozik a 883/2004 rendelet, mivel az megfelel a 883/2004 rendelet hatálya alól kifejezetten kizárt „szociális támogatással” minősítéshez szükséges feltételeknek.
- 36 A karácsonyi nyugdíj-kiegészítés célja ugyanis nem egyszerűen a támogatottak jövedelmeinek növelése, hanem hogy az alacsony jövedelmű támogatottak nehéz helyzetét enyhítse, különbséget téve a jövedelmük összege szerint. E nyugdíj-kiegészítés – mint nem rendszeres, államháztartási forrásokból finanszírozott különleges szociális ellátás – a társadalom egészének az alacsony jövedelmű támogatottakkal szembeni szolidaritásáról tanúskodó gesztus, melynek célja, hogy minimális jövedelemet biztosítson számukra olyan időszakban, amelynek során alacsony jövedelmük gazdasági és szociális súlyát személyesen érezhetik.

- 37 A karácsonyi nyugdíj-kiegészítés nyújtása és összegének számítása figyelembe veszi a jogosult személyes helyzetét, mivel a nyugdíj-kiegészítést csak azon támogatottak számára nyújtják, akiknek a szlovákiai havi átlagbért meg nem haladó összegű támogatás jár, és a nyugdíj-kiegészítés összege sávosan csökken, ha a nekik járó ellátások összege meghaladja az ebben a tagállamban a nagykorú személy megélhetését biztosító minimális jövedelmet.
- 38 Figyelemmel e nyugdíj-kiegészítés egyszeri jellegére és csekély összegére, minden egyes jogosult egyéni helyzetének – ideértve vagyona és egyéb jövedelmei összegének pontos meghatározását – részletesebb figyelembevétele aránytalan igazgatási terhet jelentene a karácsonyi nyugdíj-kiegészítést folyósító társadalombiztosítás számára.
- 39 A karácsonyi nyugdíj-kiegészítés nyújtása és összege a Szlovák Köztársaság állítása szerint független a jogosultak szolgálati, biztosítási vagy járulékfizetési idejétől. Márpedig a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés nem járulékalapú finanszírozási módja – még ha ez önmagában nem meghatározó annak megállapítását illetően, hogy szociális biztonsági ellátásról van-e szó, vagy sem – a céljával és a nyújtási feltételeivel együtt vizsgálva megerősíti e nyugdíj-kiegészítés szociális támogatás jellegét.
- 40 Végül a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés nem felel meg egyiknek sem a 883/2004 rendelet hatálya alá tartozó „szociális biztonsági ellátássá” minősítés két feltétele közül, mivel a jogosultak jogilag semmilyen jogosultsággal nem rendelkeznek e nyugdíj-kiegészítésre és az nem tartozik a 883/2004 rendelet 3. cikkének (1) bekezdése szerinti kockázati kategóriákba sem.
- 41 Ez utóbbi kérdést illetően a Szlovák Köztársaság úgy érvel, hogy a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés se nem a 883/2004 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „öregségi ellátás”, se nem e rendelet 1. cikkének w) pontja értelmében vett tulajdonképpeni „nyugdíj”. Ugyanis e nyugdíj-kiegészítés célja – nem utolsósorban annak alacsony összegére és egyszeri jellegére tekintettel – nem az, hogy elegendő eszközt biztosítson azon személyek létszükségleteinek kielégítésére, akik a nyugdíjkorhatárt elérve felhagytak a munkavégzéssel.
- 42 A karácsonyi nyugdíj-kiegészítés a 883/2004 rendelet 1. cikkének w) pontjában felsorolt egyik, „nyugdíjnak” minősítendő különös ellátásnak sem felel meg, többek között a kiegészítő támogatásoknak sem, mivel a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés finanszírozása nem járulékalapú, hanem közvetlenül a tagállam azt a társadalombiztosítási hivatal által folyósított egyéb ellátásokra vonatkozó biztosítás járulékbévételeitől teljes mértékben függetlenül biztosítja.
- 43 Mindenesetre a kérdéses ellátás exportálhatóságának megtagadása nem önkényes, hanem a különös szlovákiai helyzettel kapcsolatos körülményekből következik. E körülményeket a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés nyújtására vonatkozó feltételek és összegének a szlovákiai átlagbérre és a megélhetést biztosító minimális jövedelemre vonatkozó tényezőkön keresztüli számítása tükrözik. Az ilyen ellátás exportálhatósága teljes mértékben ellentmondana az ellátás belső társadalmi helyzettel való kapcsolatának.

A Bíróság álláspontja

- 44 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően a kötelezettségszegés megállapítása iránti kereset esetén a Bizottságot terheli annak bizonyítása, hogy a felrótt kötelezettségszegés fennáll. A Bizottságnak kell az e kötelezettségszegés fennállásának vizsgálatához szükséges bizonyítékokat a Bíróság előtt bemutatnia, anélkül hogy bármiféle vélelemre hivatkozhatna (lásd különösen: Bizottság kontra Hollandia ítélet, 96/81, EU:C:1982:192, 6. pont; Bizottság kontra Spanyolország ítélet, C-404/00, EU:C:2003:373, 26. pont; Bizottság kontra Olaszország ítélet, C-135/05, EU:C:2007:250, 26. pont; Bizottság kontra Görögország ítélet, C-305/06, EU:C:2008:486, 41. pont).

- 45 A jelen ügyben a jelen kereset érdemi értékelése érdekében meg kell határozni, hogy a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés olyan, a 883/2004 rendelet értelmében vett „szociális biztonsági ellátásnak” minősül-e, amelyre az e rendelet 7. cikkében előírt lakóhelyre vonatkozó szabályok alóli mentesség vonatkozik.
- 46 Emlékeztetni kell arra, hogy a 883/04 rendelet hatálya alá tartozó és a rendelet hatálya alól kizárt ellátások közötti különbség nem azon alapul, hogy a nemzeti jogszabály „szociális biztonsági ellátásnak” minősíti-e az ellátást, hanem alapvetően az egyes ellátások lényegi ismérvein, különösen az ellátás nyújtásának céljain és a folyósítás feltételein (Molenaar-ítélet, C-160/96, EU:C:1998:84, 19. pont).
- 47 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely ellátás akkor tekinthető szociális biztonsági ellátásnak, ha jogilag meghatározott helyzetben a jogosult személyes szükségletének bármiféle egyéni és diszkrecionális mérlegelése nélkül nyújtják, és az 883/04 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében kifejezetten felsorolt kockázatok valamelyikét fedezi (lásd különösen: da Silva Martins-ítélet, C-388/09, EU:C:2011:439, 38. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 48 A karácsonyi nyugdíj-kiegészítés nyújtásával kapcsolatos rendelkezésekből először is az tűnik ki, hogy azt az 592/2006. sz. törvény 1. cikke (1) és (2) bekezdésében felsorolt valamely nyugellátásfajta jogosult olyan személyek számára nyújtják, akik az említett nyugellátásnak a tárgyév decemberében történő kifizetésére jogosultak, szlovákiai lakóhellyel rendelkeznek és akiknek a törvény által előírt nyugdíjából származó jövedelme a referencia-időszak során nem éri el a szlovákiai havi átlagbér 60%-át, vagy megegyezik azzal.
- 49 Az 592/2006. sz. törvény 1. cikkének (5) bekezdése rögzíti továbbá azon szabályokat, amelyek alapján az ezen 1. cikk (1)–(3) bekezdésében felsorolt nyugellátások közül többre jogosult személy karácsonyi nyugdíj-kiegészítésben részesülhet.
- 50 Végül az 592/2006. sz. törvény 1. cikkének (8) bekezdése, valamint e törvény melléklete határozza meg a nyugdíj-kiegészítés összegének kiszámítására vonatkozó szabályokat.
- 51 Ebből az következik, hogy az ellátás a személyes szükségletének bármiféle egyéni és diszkrecionális mérlegelése nélkül történő nyújtására vonatkozó első feltételt illetően a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés nyújtása az 592/2006. sz. törvény 1. cikkében kimerítően felsorolt feltételektől függ, úgy, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságok ezen ellátásnyújtás tekintetében nem rendelkeznek mérlegelési mozgástérrel.
- 52 Kétségtelen, hogy a karácsonyi nyugdíj-kiegészítést a jogosult személy nyugdíjából származó jövedelmére tekintettel állapítják meg vagy tagadják meg, illetve összegét e jövedelem alapján számítják ki. Ugyanakkor olyan objektív és jogszabályban előírt feltételről van szó, amely anélkül biztosít jogot e nyugdíj-kiegészítésre, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság figyelembe vehetne egyéb személyes körülményeket is. Az említett karácsonyi nyugdíj-kiegészítés nyújtása tehát nem függ a kérelmező személyes szükségleteinek egyedi mérlegelésétől, ami viszont a szociális segélyre jellemző (lásd ebben az értelemben: Hughes-ítélet, C-78/91, EU:C:1992:331, 17. pont; Acciardi-ítélet, C-66/92, EU:C:1993:341, 15. pont; De Cuyper-ítélet, C-406/04, EU:C:2006:491, 23. pont).
- 53 A második feltételt illetően emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság szerint a karácsonyi nyugdíj-kiegészítést a 883/2004 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „öregségi ellátásnak” kell minősíteni és az a nyugdíjasok jövedelmének ezen rendelet 1. cikkének w) pontja értelmében vett „növekményeként” jelentkezik.

- 54 A jelen ítélet 46. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlattal összhangban annak meghatározása érdekében, hogy a karácsonyi nyugdíj-kiegészítést a 883/2004 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „öregségi ellátásnak” lehet-e minősíteni, e nyugdíj-kiegészítés alkotóelemeit, különösen célját és nyújtásának feltételeit kell értékelni.
- 55 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a 883/2004 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének d) pontja szerinti öregségi ellátásokat alapvetően az jellemzi, hogy olyan személyek megélhetésének biztosítására irányulnak, akik – miután elérték egy bizonyos kort – felhagynak a munkavégzéssel, és már nem kötelesek a munkaügyi hivatal rendelkezésére állni (lásd Valentini-ítélet, 171/82, EU:C:1983:189, 14. pont).
- 56 Ezenkívül a Bíróság kimondta, hogy 883/2004 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „öregségi ellátásnak” minősíthető többek között az a – kiegészítő támogatásként folyósított – támogatás, amelyet kizárólag öregségi és/vagy túlélő hozzátartozói nyugdíj jogosultjai számára folyósítanak, és amelynek pénzügyi forrásai ugyanazok, mint az öregségi nyugdíj és a túlélő hozzátartozói nyugdíj céljára rendelt pénzügyi források, továbbá az öregségi nyugdíjhoz kapcsolódik, lehetővé téve a jogosultak számára a szükségleteikről való gondoskodást és olyan pénzügyi kiegészítést biztosít számukra, amely esetlegesen lehetővé teszi az üdülést (Noteboom-ítélet, C-101/04, EU:C:2005:51, 25–29. pont).
- 57 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a karácsonyi nyugdíj-kiegészítést nem kizárólag az öregségi nyugdíjra, előrehozott öregségi nyugdíjra vagy a fegyveres erők állományába tartozók nyugdíjára jogosult személyek számára folyósítják, hanem az arra jogosultak köre az egyéb nyugdíjfajtákra, többek között a rokkantsági nyugdíjra, a szociális nyugdíjra, az özvegyi nyugdíjra vagy az árvaellátásra jogosultakat is átfogja.
- 58 Márpedig a Bizottság nem jelöli meg annak indokait, hogy – az ilyen tág személyi hatályra tekintettel – miért véli úgy, hogy a karácsonyi nyugdíj-kiegészítést a 883/2004 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „öregségi ellátásnak” kell minősíteni.
- 59 A Bírósághoz benyújtott iratanyagból kitűnik, hogy a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés célja az, hogy pénzügyi kiegészítést nyújtson e különböző, törvény által előírt nyugdíjra jogosult olyan személyek számára, akiknek jövedelme nem haladja meg a törvény által meghatározott küszöböt.
- 60 Tekintve, hogy a karácsonyi nyugdíj-kiegészítést az öregségi vagy az öregséggel egy tekintet alá eső nyugdíjra jogosultak részére folyósítják, e nyugdíj-kiegészítés hatása az, hogy kiegészíti a bizonyos életkort elérő személyek megélhetési forrásait. Mindemellett nem állapítható meg, hogy a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés kizárólag azon nyugdíjfajtától függne, amelynek kiegészítésére irányul.
- 61 Ugyanis, egyrészt – ahogy a Szlovák Köztársaság érvel – a karácsonyi nyugdíj-kiegészítésként folyósított pénzügyi kiegészítés célja az, hogy az alacsony jövedelmű támogatottak nehéz helyzetét olyan időszakban enyhítse, amelynek során alacsony jövedelmük gazdasági és szociális súlyát személyesen érezhetik. Másrészt a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés konkrét célja az 592/2006. sz. törvény 1. cikkének (5) bekezdése szerinti, e nyugdíj-kiegészítésre abban az esetben való jogosultsággal kapcsolatos szabályokból is következik, amikor a jogosult több nyugellátásban is részesül. Lényegében e rendelkezésből következik, hogy a több, törvény által előírt nyugellátásra jogosultak számára a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés csak egyszer jár, és csak amennyiben a nyugellátások együttes összege nem haladja meg a meghatározott küszöböt.
- 62 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a Bizottság nem bizonyította be, hogy a karácsonyi nyugdíj-kiegészítés alkotóelemei lehetővé tennék annak a 883/2004 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „öregségi ellátásnak” minősítését.
- 63 Következésképpen a Bizottság keresetét el kell utasítani.

A költségekről

- ⁶⁴ Az eljárási szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Bizottságot – mivel pervesztes lett – a Szlovák Köztársaság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A Bíróság a keresetet elutasítja.**
- 2) A Bíróság az Európai Bizottságot kötelezi a költségek viselésére.**

Aláírások